

Tvedestrand kommune

Saksframlegg

Arkivsak: 2014/1377-2

Arkiv: 034

Saksbeh: Hugo Røen og Øyvind
Johannessen

Dato: 15.01.2015

Utv.saksnr	Utvalg	Møtedato
1/15	Formannskap	27.01.2015
4/15	Kommunestyret	03.02.2015

Høring – Forslag om statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen

Rådmannens forslag til vedtak

Tvedestrand kommunestyre er imot en statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen fra 01.01.2016 på grunn av m.a. følgende forhold:

- Klar risiko for provenytnap; Resultatene viser lavere innkreivingsprosent ved statlig innkreving enn ved kommunal innkreving.
- Uheldig distriktpolitikk fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig for høy innkreivingsprosent og gode resultater.
- Mangelfull utredning av gevinster.
- Irreversibelt forslag som kan innebære en risiko for kommunens likviditet, økonomistyring og økonomikompetanse.

Kommunestyret mener dagens løsning gir de beste resultatene, størst rettssikkerhet og fremstår som en effektiv organisering.

Kommunestyret mener at spørsmålet om organisering av skatteoppkrevingen vil være mest naturlig å behandle i den kommende kommunereformen.

Saksprotokoll i Formannskap - 27.01.2015

Behandling

Svein Olav Hageli (AP) fratrådte og Siw Johannessen (AP) tiltrådte (9 voterende).

Rådmannens forslag enstemmig tilrådd.

Innstilling

Tvedestrand kommunestyre er imot en statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen fra 01.01.2016 på grunn av m.a. følgende forhold:

- Klar risiko for provenytnap; Resultatene viser lavere innkreivingsprosent ved statlig innkreving enn ved kommunal innkreving.
- Uheldig distriktpolitikk fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig for høy innkreivingsprosent og gode resultater.
- Mangelfull utredning av gevinster.

- Irreversibelt forslag som kan innebære en risiko for kommunens likviditet, økonomistyring og økonomikompetanse.

Kommunestyret mener dagens løsning gir de beste resultatene, størst rettssikkerhet og fremstår som en effektiv organisering.

Kommunestyret mener at spørsmålet om organisering av skatteoppkrevingen vil være mest naturlig å behandle i den kommende kommunereformen.

Saksprotokoll i Kommunestyret - 03.02.2015

Behandling

Innstilling fra formannskap enstemmig vedtatt.

Vedtak

Tvedestrand kommunestyre er imot en statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen fra 01.01.2016 på grunn av m.a. følgende forhold:

- Klar risiko for provenytab; Resultatene viser lavere innkreivingsprosent ved statlig innkreving enn ved kommunal innkreving.
- Uheldig distriktpolitikk fordi nærhet og lokalkunnskap er spesielt viktig for høy innkreivingsprosent og gode resultater.
- Mangelfull utredning av gevinster.
- Irreversibelt forslag som kan innebære en risiko for kommunens likviditet, økonomistyring og økonomikompetanse.

Kommunestyret mener dagens løsning gir de beste resultatene, størst rettssikkerhet og fremstår som en effektiv organisering.

Kommunestyret mener at spørsmålet om organisering av skatteoppkrevingen vil være mest naturlig å behandle i den kommende kommunereformen.

Bakgrunn for saken

Regjeringen ønsker statliggjøring av den kommunale skatteoppkrevingen fra 1.januar 2016. Forslaget er sendt på høring den 01.12.14, og det er gitt en høringsfrist til 2. mars 2015.

Forslaget til Regjeringen viser at all regnskapsføring vil bli sentralisert til 1-2 steder i landet, mens skatteinnkrevingen vil bli lagt til fylkes- og/eller regionskontorer. Nærmeste kontor i vårt område vil være Kristiansand eller Skien, slik forslaget ligger fra Regjeringen.

Arbeidsgiverkontrollen er i vårt område foreslått lagt til Grimstad for en større region.

Regjeringen legger til grunn i sitt forslag at en statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen vil kunne medføre en reduksjon på om lag 498 årsverk. Oppgavene foreslås løst med 985 årsverk mot nåværende 1483 årsverk. Dagens 288 kontorsteder reduseres til 27 i forslaget fra Regjeringen.

Forslaget om statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen har vært oppe flere ganger tidligere, men aldri fått flertall i Stortinget. Regjeringen legger opp til Stortinget behandler denne saken endelig i juni 2015.

Problemstilling

Vil kommunen avgi høringsuttalelse i denne saken og eventuelt hva skal høringsuttalelsen inneholde?

Faglige merknader/historikk

Gjeldende regelverk på området

Dagens ordning innebærer at skatteetaten er ansvarlig for utskriving og utligning av skatt, mens den kommunale skatteoppkreveren (kemneren) er ansvarlig for innfordringen av utlignet skatt.

Generelt

Tvedestrand kommune deltar i et interkommunalt samarbeid om skatteoppkreving for fem kommuner i øst-regionen. Vertskommunen er Tvedestrand og alle de fem ansatte er lokalisert i Tvedestrand. Vertskommuneavtalen

Skatteoppkreverkontoret har en høy faglig kompetanse og gode kunnskaper om lokalsamfunnene det har ansvaret for. Kontoret leverer gode resultater og bidrar tidvis også med bistand i fagspørsmål til andre enheter i kommunene. Kemneren fungerer også som juridisk rådgiver for Tvedestrand kommune i 20 % stilling.

Nærhet til skatteytere – effektiv innkreving.

Med den kontorstruktur det legges opp til ved statliggjøring vil det ikke være mulig å opprettholde den nærhet til skatteyterne som kontoret har i dag. Dette gjelder både i serviceøymed og i innfordringsarbeidet.

Som eksempel nevnes Tvangsfullbyrdelseslovens regler om utleggsforretninger, hvor det fremgår at forretninger som hovedregel skal avholdes hos saksøkte. Dette vil ikke la seg gjennomføre etter en statliggjøring. Det er svært nyttig for skatteoppkreveren å ha nærhet til skatteyterne, ikke minst i avdekningssammenheng.

Regjeringen heder at skatteinnkrevingen ikke er en naturlig kommunal oppgave, blant annet fordi det skal utøves *“liten grad av skjønn”*. Kommunen mener at nettopp muligheten for å utøve lokalt skjønn innenfor lovens rammer, er et bidrag til kommunenes gode resultater. Nærheten, tilstedeværelsen og forståelsen for de lokale forhold bidrar til både lojalitet og legitimitet til skattesystemet.

Dagens skatteinnkreving er svært effektiv – Risiko for provenytap.

Norske skatteoppkrevere er i verdenstoppen når det kommer til innfordringsresultater med en løsningsgrad på 99,8 %. Innkrevingen er allerede svært effektiv. De kommunale skatteoppkreverne har bedre resultater enn staten hvor løsningsgraden er på 99,4 % for sammenlignbare kravtyper. Det er derfor et lite potensiale for forbedrede resultater. Samtidig vil de anslåtte besparelsene ved en statliggjøring være marginale i den store sammenheng.

Dette gjør at det er en risiko for at besparelse ved statliggjøring spises opp ved marginalt svakere resultater. Det vises til rapport utarbeidet av Oslo Economics høsten 2014: *“en nedgang i innkrevingsprosent på 0,05-0,15 prosentpoeng medfører at reformen er ulønnsom for det*

offentlige”. Det norske felleskapet risikerer et årlig provenyrtap på om lag **0,5-1,5 milliarder** viser beregninger som er utført av Oslo Economics.

Ulike fagsystemer for dagens statlige innkreving og skatteoppkrevernes innkreving er også et eksempel på elementer som kan påvirke effektiviseringen og resultatene.

Rettsikkerhet – Utskriving og innfordring på samme hånd.

Det *kan* ligge en rettsikkerhetsgaranti i dagens ordning med todeling. Skatteetaten er ansvarlig for utskrivning og utligning av skatt. Skatteoppkreveren innfordrer kravene. Statliggjøring innebærer at samme forvaltningsorgan skriver ut og krever inn skatt. Dette kan innebære en svekkelse av rettsikkerheten for innbyggerne.

Skatteoppkreveren er viktig for kommunene - Kompetanse.

De ansatte på skatteoppkreverkontoret er en ressurs for kommunene. De besitter kompetanse som kommunene ikke har i andre enheter. En statliggjøring vil derfor svekke kommunenes forutsetninger til å løse sine oppgaver, da man mister dyktige fagpersoner.

Kommunereformen.

Med en kommende kommunereform er det forhastet med en statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen nå. Hvorfor haster det med en statliggjøring? Forslaget om statliggjøring kommer i starten av kommunereformen. Et uttalt mål i kommunereformen er *“å flytte makt og ansvar til større og mer robuste kommuner”*. Regjeringen sier den vil *“vise mer tillit til lokalpolitikkerne og gi kommunene mer handlingsrom”*. En statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen synes derfor å være i strid med de uttalte målene for kommunereformen.

Det er etter kommunens mening bedre om skatteoppkrevernes rolle og organisering er en del av vurderingene som gjøres i forbindelse med kommunereformen.

Oppsummering.

De overnevnte momenter gjør at kommunen ønsker at skatteoppkreverfunksjonen forblir en kommunal oppgave og at spørsmålet om eventuell statliggjøring tas stilling til i forbindelse med kommunereformen.

Alternative løsninger og konsekvenser

Slutte seg til Regjerings forslag om statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen.

Konklusjon

Rådmann anbefaler at kommunestyret er imot en statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen fra 01.01.2016 med de begrunnelsene som fremgår av saksfremlegget.

I forhold til den lokale avtalen om felles skatteoppkreverkontor for de fem kommunene i øst-regionen, hvor fordelingsprosentene mellom de 5 kommunene skulle evalueres i 1. halvår 2015, finner rådmannen det naturlig at dette gjøres i 2. halvår 2015 avhengig av resultatet av Stortingets behandling av saken om statliggjøring av skatteoppkreverfunksjonen.

Tvedestrand, 15.01.2015
Rådmannen

Vedlegg:

Høring – Forslag om statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen – KS

Høring – Forslag om statliggjøring av den kommunale skatteinnkrevingen – KS høringsforslag